

кити и езера та зимѣ штѣха да замръзноватъ първенеъ отдолу, като масло въ шише; всичка та вода би станала на ледъ и всички ти водни животни би измрѣли зимѣ.

Ми нѣма да сбърками, ако наречемъ вода та воденеъ минералъ; нѣ неа, каквото и въздухъ тѣ, често наричатъ *стихиа*.

ВЪЗДУХЪ.

Турѣте на единъ прѣстолъ едно перце и замахнѣте надъ него съ една отворена книга и ште видите, че перото ште отхврѣкне. Зашто отхврѣкна перото: ви го не покѣтнахте съ книгата? Да се не уплашило: не не, заштото перото не неодушевенъ прѣдмѣтъ. Между перцето и книгата, съ която замахнахте? трѣбова да има нѣкоя третя тѣло, ако и да се не види. Това третя невидимо тѣло, която расклатихте съ книгата, а пакъ то помѣсти перцето нарича се *въздухъ*. Ако пустнемъ възъ вода, налѣна въ една паница, едно книжно корабче и, безъ да кѣтнемъ корабчето, да расклатимъ водата съ нѣшто, корабчето ште се заклати и ште се залюлѣе. Въ това явление ми видимъ прѣдмѣтъ тѣ, който кара корабчето да се люлѣе; нѣ въ друго то ако и да не видѣхми, какво расклатихми съ книгата, пакъ знаемъ, че перцето отъ само себе си не можеше да се помѣсти, та оттова се познава, че сме расклатили нѣкоя невидимо тѣло. Въздухъ тѣ, кога се клати много, развѣва ни дрѣхити, бѣрка ни да ходимъ, като се опира на тѣлото ни. Ми видимъ вѣтръ тѣ че вдига прахъ, листа и много други леки прѣдмѣти; нѣ самия вѣтръ не видимъ, ако и да го усѣптами много добрѣ прѣвъ осезание то. А несенъ, когато вѣтръ тѣ бучи и свири въ коминити, ми знаемъ, че бучи и свири расклатений въздухъ. Ако замахнемъ силно съ тоага, ште чуемъ едно тънко свирене; то се знае, че тоагата не свири, а въздухъ тѣ, който се поре отъ тоагата. Да удари човѣкъ вода съ тоага, пакъ ште се чуе гласъ отъ водата. И така, ако и да не видимъ въздухъ тѣ, ми пакъ познаваме, че го има, прѣвъ двѣ наши вѣнкашни чувства: осезание то и слухъ тѣ. А зашто не видимъ въздухъ тѣ? Прозорци, които иматъ твѣрдѣ чисто и прозрачно стъкло, видатъ ни се като да са безъ стъкло, та, за да повѣрваме, че има стъкло, трѣбова да попишемъ съ рѣка. Ми не видимъ стъкло то, заштото не много прозрачно: нѣ въздухъ тѣ не оште по-прозраченъ. Въздухъ тѣ, кога не много гѣетъ, може